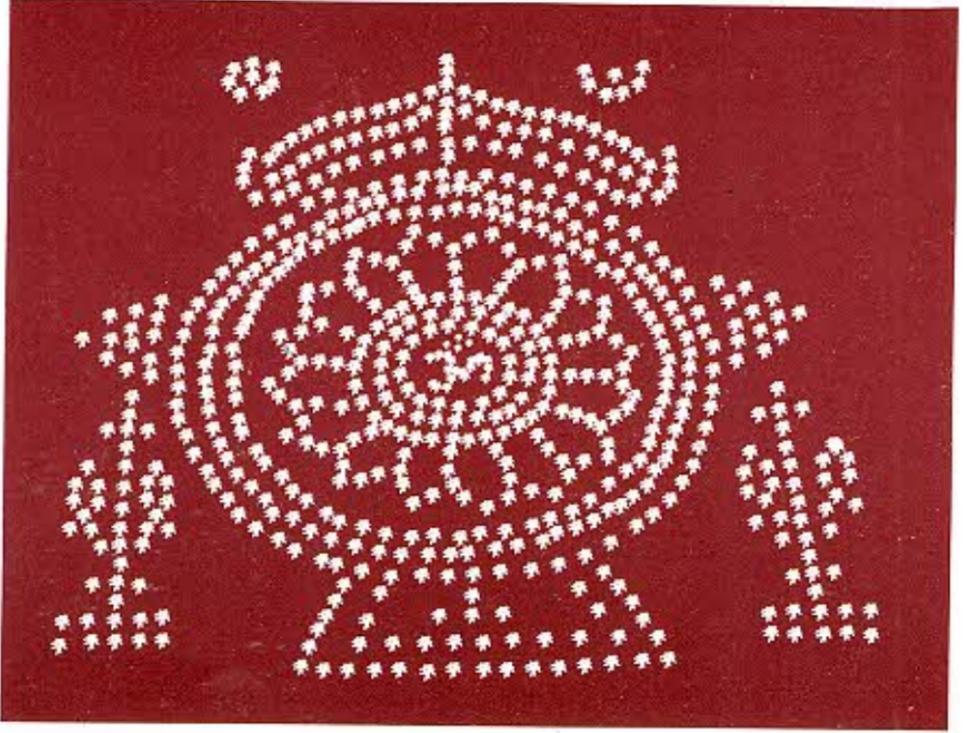


## ಷೋಡಶ ಭಾವನೆಗಳು



ಇತ್ಯಮೂನಿ ಮಹಾಧ್ಯಯೋಃ ಮುನಿಶ್ಚಿರ ಮಭಾವವತ್ |  
ತೀರ್ಥ ಕೃತ್ವಸ್ವ ಕಾರಣಾ ನೈಷ ಷೋಡಶ ||

ಪೋಡಶ ಭಾವನೆಗಳು, ಮನುಷ್ಯನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

೧. ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧತಾ : ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ದೋಷಗಳಿಲ್ಲದೆ ಶುದ್ಧ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು. ಸರ್ವಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೈತ್ರಿಭಾವವನ್ನು ತಾಳುವುದು.

೨. ವಿನಯಸಂಪನ್ನತಾ : ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ವಿನಯವು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ದರ್ಶನ ವಿನಯ, ಜ್ಞಾನ ವಿನಯ, ಚಾರಿತ್ರ, ವಿನಯ, ತಪೋ ವಿನಯ ಮತ್ತು ಉಪಚಾರವಿನಯ ಎಂದು ಐದು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಈ ವಿನಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವುದೇ ವಿನಯಸಂಪನ್ನತಾ ಭಾವನೆ ಯಾಗಿದೆ.

೩. ಶೀಲೇಶ್ವನತಿಚಾರ : ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಅಸ್ತೇಯ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಪರಿಗ್ರಹ ಈ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರ, ವನ್ನು ದೋಷವಿಲ್ಲದೆ ಪಾಲಿಸುವುದು ಶೀಲೇಶ್ವನತಿಚಾರ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

೪. ಅಭೀಕ್ಷಣ್ಣಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗ : ಜೀವಾದಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕತೆ ತೋರುವುದು, ತನ್ನ ಸತ್ವವಿಷಯವಾದ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ಅಭೀಕ್ಷಣ್ಣ ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗೀ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

೫. ಸಂವೇಗ : ಸಂಸಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದದೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತನಾಗುವುದು, ಧರ್ಮಫಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗುವುದು ಸಂವೇಗಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

೬. ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ತ್ಯಾಗ : ಸತ್ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಹಾರದಾನ ಮಾಡುವುದು, ಅವರ ವ್ಯಸನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದು, ಅವರ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು, ಔಷಧದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ತಾಸ್ಮದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇವು ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳಾಗಿವೆ.

೭. ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ತಪ : ಮೋಕ್ಷದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ತಪವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದೇ ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ತಪ. ಇದು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಆರು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಆರು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗಾನುಸಾರವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವುದೇ ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ತಪೋಭಾವನೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

೮. ಸಾಧು ಸಮಾಧಿ : ರತ್ನತ್ರಯಯುಕ್ತನಾದ ಸಾಧುವಿನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ವಿಘ್ನವುಂಟಾದಾಗ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು ಸಾಧುಸಮಾಧಿ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

೯. ವೈಯಾಪ್ಯತ್ಯ : ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಹತ್ತು ಬಗೆಯ ಮುನಿಗಳ ಸೇವಾ ಶುಶ್ರೂಷೆಮಾಡುವುದು, ವೈಯಾಪ್ಯತ್ಯ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

೧೦. ಅರ್ಹದ್ವಕ್ತಿ : ಅರಹಂತರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಂದಿಸುವುದು, ಪೂಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸದಾ ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಅರ್ಹದ್ವಕ್ತಿ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

೧೧. ಆಚಾರ್ಯ ಭಕ್ತಿ : ಐದು ಆಚಾರಗಳನ್ನು, ಪಂಚ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂರು ಗುಪ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸುವುದು ಆಚಾರ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

೧೨. ಬಹುಶ್ರುತ ಭಕ್ತಿ : ಜಿನಾಗಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಬಹು ಶ್ರುತರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು, ಜಿನಾಗಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ಮುಂತಾದುವುಗಳೇ ಬಹುಶ್ರುತ ಭಕ್ತಿ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

೧೩. ಜಿನೇಂದ್ರ ಭಗವಂತರು ಬೋಧಿಸಿದ ಆಗಮಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದೇ ಪ್ರವಚನ ಭಕ್ತಿಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

೧೪. ಅವಶ್ಯಕಾಪರಿಹಾಣಿ : ಸಾಮಾಯಿಕ, ಸ್ತವನ, ವಂದನ, ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ, ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗ ಇವುಗಳು ಮುನಿಗಳು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಆರು ಅವಶ್ಯಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು. ದೇವಪೂಜಾ, ಗುರೂಪಾಸ್ತಿ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಸಂಯಮ, ದಾನ, ತಪ ಇವು ಗೃಹಸ್ಥರು ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು. ಇವೇ ಅವಶ್ಯಕ ಪರಿಹಾಣಿ ಭಾವನೆಗಳು.

೧೫. ಮಾರ್ಗ ಪ್ರಭಾವನಾ : ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದು ಮಾರ್ಗಪ್ರಭಾವನಾ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಉಪದೇಶ, ವ್ರತ, ಉಪವಾಸ, ತಪ, ಪೂಜೆ, ರಥೋತ್ಸವ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿವೆ.

೧೬. ಪ್ರವಚನ ವತ್ಸಲತ್ವ : ದೇವ ಗುರು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರದ್ವೈಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು, ಸಜ್ಜನರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕತ್ತಿಮ ಸ್ನೇಹ ತೋರುವುದು, ಅನುರಾಗ ತೋರುವುದು ಪ್ರವಚನ ವತ್ಸಲತ್ವ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

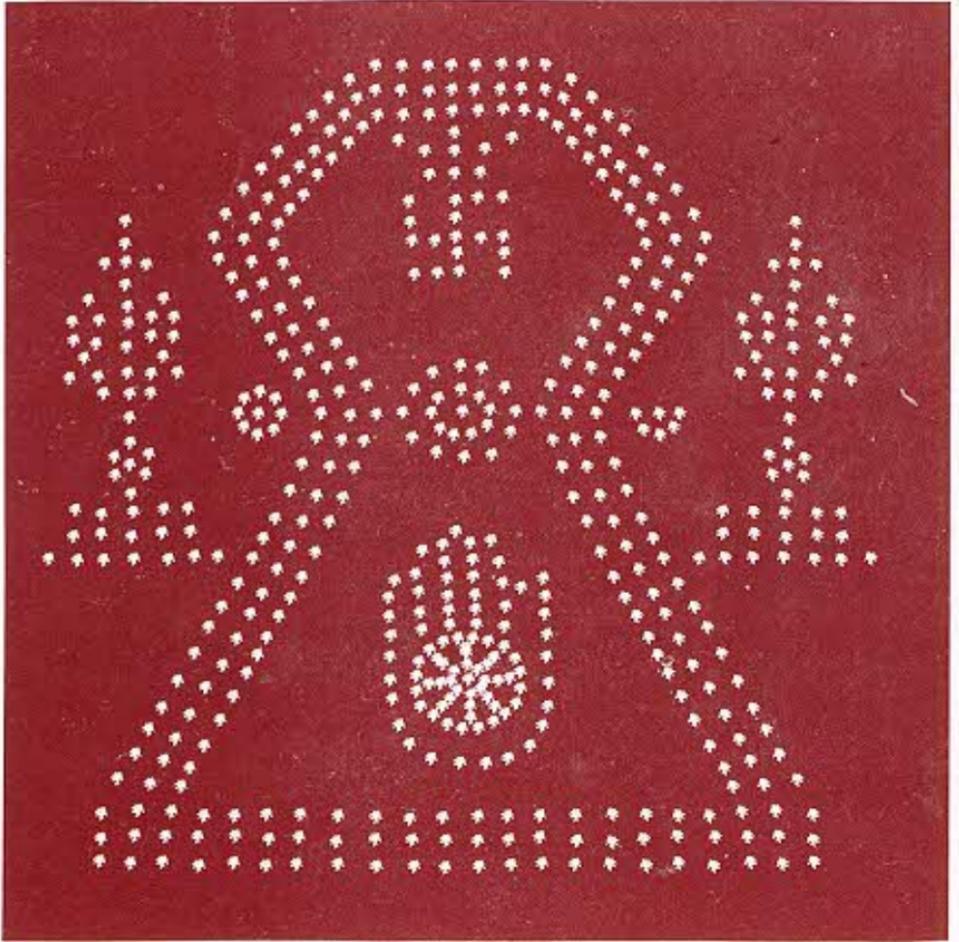
ಈ ಹದಿನಾರು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ಮಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥಂಕರ ನಾಮಕರ್ಮ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

### ಆಕ್ಷತಾ ಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಷೋಡಶ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಗಳು

ಷೋಡಶ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ತೀರ್ಥಂಕರರಾದ ಮಹಾವೀರರನ್ನು ಓಂಕಾರರೂಪದಿಂದ ಪ್ರತಿಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹದಿನಾರು ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ

ಓಂಕಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಹದಿನಾರು ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಭಗವಂತನು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಪರೀಷಹಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಓಂಕಾರದ ಎರಡನೆಯ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ತೀರ್ಥಂಕರರ ನಾಮ ಕರ್ಮವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಡುವ ಷೋಡಶ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತಾ ಮೂರನೆಯ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಹದಿನಾರು ಕಮಲದಳಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಇದೇ ಭಾವನೆಯಿಂದ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹದಿನಾರು ದಳಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಮೂರುಸುತ್ತು ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಗಳು, ನಾಲ್ಕು ಅನುಯೋಗಗಳು, ತ್ರೈರತ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಮಿಸುವಂತೆ ಐದು, ನಾಲ್ಕು, ಮೂರು ಮತ್ತು ಒಂದು - ಹೀಗೆ ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆ ಭಕ್ತ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗಡೆ ಪೀಠ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಿವಿವಿಧನಯಸಂಪನ್ನತಾಶೀಲವ್ರತೇಶ್ವನತಿಚಾರೋಭೀಕ್ಷಣ  
ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗ ಸಂವೇಗೌಶಕ್ತಿತ್ವಸ್ವಾಗತಪಸೀಸಾಧು ಸಮಾಧಿವೈಯ್ಯಾ  
ವೃತ್ಯಕರಣಮರ್ಹದಾಚಾರ್ಯಬಹುಶ್ರುತಪ್ರವಚನಭಕ್ತಿರಾವಶ್ಯಕಾಪರಿಹಾರಿಣಿ  
ಮಾರ್ಗ ಪ್ರಭಾವನಾಪ್ರವಚನವತ್ಸಲತ್ವಮಿತಿ ತೀರ್ಥಂಕರತ್ವಸ್ಯ !!



ನೀಡಗಲದ ಗಗನದ ನಟ್ಟುನಡುವೆ ಮು | ಚ್ಚೋಡಿಯ ನಿಡುಚೀಲದಂತೆ ||  
ಕೂಡಿ ಗಾಳಿಗಳು ಮೂರಿಹುವದರೊಳು ತುಂಬಿ | ದೀಡಿನಂತಿಹುವಾರುವಸ್ತು ||

ಲೋಕವು ಆನಂತ ಆಕಾಶದ ನಟ್ಟನಡುವೆ ಇದೆ. ಲೋಕದ ಆಕಾರವು ಸೊಂಟದ ಮೇಲೆ ಕೈಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕಾಲನ್ನು ಅಗಲಿಸಿ ನಿಂತಿರುವ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಈ ಲೋಕದ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗವು ವೇತ್ರಾಸನದಂತೆಯೂ, ಮಧ್ಯ ಭಾಗವು ಝಲ್ಲರಿಯಂತೆಯೂ, ಮೇಲುಭಾಗವು ಮೃದಂಗದಂತೆಯೂ ಇದೆ. ಲೋಕದ ಕೆಳಗಿನ ಅಗಲವು ಏಳುರಜ್ಜುಗಳಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಎತ್ತರ ಹದಿನಾಲ್ಕು ರಜ್ಜುಗಳಷ್ಟಿದೆ. ಲೋಕವು ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಿರಿದಾಗುತ್ತಾ ಏಳು ರಜ್ಜುಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರಜ್ಜುವಿನಷ್ಟು ಅಗಲವುಳ್ಳದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಎರಡೂವರೆ ರಜ್ಜುವಿನಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಐದುರಜ್ಜು ಅಗಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಕಿರಿದಾಗುತ್ತ ನೆತ್ತಿಯ ಬಳಿ ಒಂದುರಜ್ಜು ಅಗಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಶಿಲೆಯಿದೆ. ಮುಕ್ತ ಜೀವಿಗಳು ನೆಲಸುವುದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ರಜ್ಜುವಿನಷ್ಟು ಅಗಲವುಳ್ಳ ಮಧ್ಯ ಭಾಗವು ಮಧ್ಯಮಲೋಕ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾವರ ಜೀವಿಗಳೂ, ತೀರ್ಥಂಚ ಜೀವಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರೂ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಕೆಳಗಿನದು ಅಧೋಲೋಕ. ಅಲ್ಲಿ ಏಳು ನರಕಗಳಿವೆ. ಮಧ್ಯಮ ಲೋಕದ ಮೇಲೆ ನದು ಉರ್ಧ್ವಲೋಕ. ಅಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಸ್ವರ್ಗಗಳಿವೆ. ನವ ಗ್ರಿವೇಯಕ ವಿಮಾನಗಳೂ, ನವಾನುದಿತ ವಿಮಾನಗಳೂ, ಪಂಚಾಣುತ್ತರ ವಿಮಾನಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಮೂರುಲೋಕವನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಲೋಕಾಕಾಶದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಜ್ಜು ಅಗಲ ಒಂದು ರಜ್ಜು ಉದ್ದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ರಜ್ಜು ಎತ್ತರವುಳ್ಳ ತ್ರಸನಾಳಿಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾವರ ಮತ್ತು ತ್ರಸಜೀವಿಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಎರಡು ಇಂದ್ರಿಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಐದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳವರೆಗಿನ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ತ್ರಸಜೀವಿಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾವರ ಜೀವಿಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ತ್ರಸನಾಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕೇವಲ ಸ್ಥಾವರ ಜೀವಿಗಳೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಲೋಕದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಘನೋದಧಿ, ಘನವಾತ ಮತ್ತು ತನುವಾತಗಳೆಂಬ ಮೂರು ರೀತಿಯ ಗಾಳಿಯ ವಲಯಗಳಿವೆ. ಲೋಕವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ಗಾಳಿಗಳೇ.

**ಅಕ್ಷತಾ ಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಕಾರ :**

ಅಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿರುವ ಲೋಕಾಕಾರದ ಮೂರುಸಾಲುಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಲೋಕವನ್ನು ಬಳಸಿರುವ ಘನೋದಧಿ, ಘನವಾತ, ತನುವಾತಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಮಿಸುತ್ತವೆ. ಮಧ್ಯಮಲೋಕವನ್ನು ವರ್ತುಲಾಕಾರದ ಒಂಬತ್ತುಪುಂಜಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆದ ಹನ್ನೆರಡು ಪುಂಜಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನವಪದಾರ್ಥ ಮತ್ತು ದ್ವಾದಶಾಂಗಗಳ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗೆ ಅಭಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ವಜೀವಿಗಳು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಆತ್ಮಸುಖ ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಹಿಂಸೆಯೇ ರಕ್ಷಕವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಶಿಲೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಷಪೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಬೆಳಗುವ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರನ್ನೂ ಮಂಗಳಮಯ ದೀಪಗಳನ್ನೂ ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೂರುಲೋಕಗಳ ವಂದನೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ  
ನಮ್ಮನ್ನು ಲೋಕದ ತುತ್ತತುದಿಗೇರುವಂತೆ ಮಾಡು.

## ನಂದೀಶ್ವರ ದ್ವೀಪ



ನಂದೀಶ್ವರದ್ವೀಪದೊಳಗೈವತ್ತೆರಡು ಶ್ರೀ- ಮಂದಿರಂಗಳು ನೆಲಸಿಹವು |  
ಚಂದದ ಪರ್ವತಂಗಳ ನಾನು ಪೇಳುವೆ, ಒಂದು ಸಂಕ್ಷೇಪಮಾತ್ರದೊಳು |

ಮಧ್ಯಮ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದ್ವೀಪಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಂದೀಶ್ವರ ದ್ವೀಪ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದು ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪದಿಂದ ಎಂಟನೆಯ ದ್ವೀಪ. ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅಂಜನ, ದಧಿಮುಖ, ರತಿಕರಗಳೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹದಿಮೂರು ಪರ್ವತಗಳಿವೆ. ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ಐವತ್ತೆರಡು ಪರ್ವತಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳೊಂದೊಂದರಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಬಸದಿ ಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಚೈತ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ೧೦೮ ಸ್ವರ್ಣ ಜಿನಬಿಂಬಗಳಿರುತ್ತವೆ ಯೆಂದು ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ. ಆಷಾಡ, ಕಾರ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಫಾಲ್ಗುಣ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಅಷ್ಟಮಿಯಿಂದ ಪೂರ್ಣಮಿಯವರೆಗೆ ಎಂಟಿಂಟುದಿನ ದೇವತೆಗಳು ನಂದೀಶ್ವರ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಕೃತ್ರಿಮ ಚೈತ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜಿನಬಿಂಬ ಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಆಷಾಡ, ಕಾರ್ತಿಕ ಫಾಲ್ಗುಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ನಂದೀಶ್ವರ ಅಷ್ಟಾಹ್ನಿಕ ಮಹವೆಂಬ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

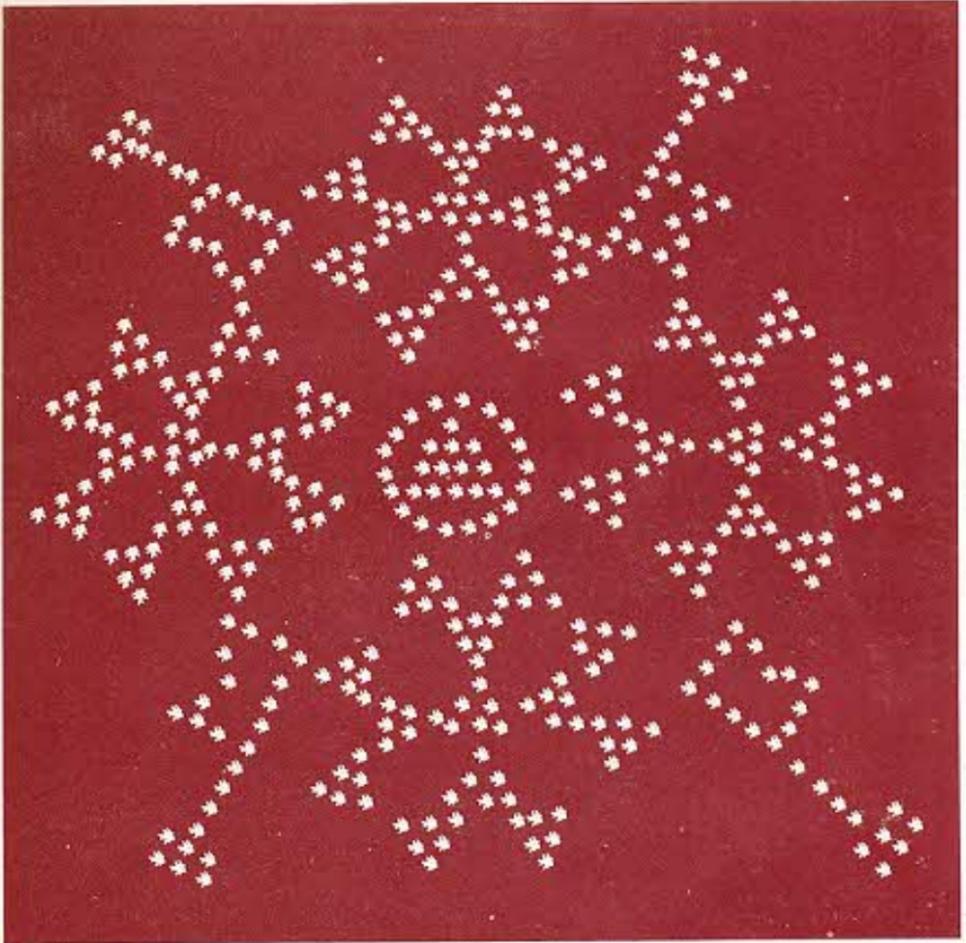
### ಅಕ್ಷತಾ ಪುಂಜದಲ್ಲಿ ನಂದೀಶ್ವರ

ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಐದು, ನಾಲ್ಕು ಮೂರು ಮತ್ತು ಒಂದು ಚೌಕವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಜಿನಬಿಂಬಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಪಂಚಪರಮೇಶ್ವಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗೆ ಪೀಠವನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಂದೀಶ್ವರ ಆರಾಧನೆಗೆ ಆಣೆಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಜಿನಬಿಂಬಗಳು ಲೋಕೋತ್ತರ ವಾದುವುಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಮೇಲೆ ಭತ್ತ, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಂದೀಶ್ವರ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ದೇವತೆಗಳು ಕರೆವ ಹೂಮಳೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಂದೀಶ್ವರ ಪ್ರತಿಕೃತಿಯ ದರ್ಶನವು ಶೋಕನಿವಾರಕವೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ಅಶೋಕ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

### ಅಕ್ಷತಾಪುಂಜದಲ್ಲಿ ನಂದೀಶ್ವರ ದ್ವೀಪದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿನ್ಯಾಸ ೨

ನಡುವೆ ನಂದೀಶ್ವರ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸಿ ಹದಿಮೂರು ಪುಂಜಗಳನ್ನಿಡಲಾಗಿದೆ.

ನಂದೀಶ್ವರದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಜನಪರ್ವತಗಳಿವೆ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಜನ ಪರ್ವತದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದುರತಿಕರ



ನಂದೀಶ್ವರದ್ವೀಪ ಮಂದರದೇಶೆ ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಶೋಭಿಸುತಿರುವ  
ಬಂಧುರ ದಧಿಮುಖಿ ಅಂಜನ ರತಿಕರದಿಂದಲಿ ರಾಜಿಪ  
ಜನರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯೊಳು ವಂದಿಸುವ॥

ಪರ್ವತವಿದೆ. ರತಿಕರ ಪರ್ವತದ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಧಿಮುಖಿ ಪರ್ವತಗಳಿವೆ. ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ತ್ರಿಕೋಣಾಕೃತಿಗಳಿಂದ ವಿನ್ಯಾಸ ಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದೇವತೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಬಂದು ಧ್ವಜತೋರಣಗಳಿಂದ ಪರ್ವತವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಮಣಿಮಾಡ ಗೋಪುರ ದ್ವಾರ, ಮಾನಸ್ತಂಭ ಏಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದಧ್ವಜಾವಳಿ ತೋರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿರುವ ನಂದೀಶ್ವರದ ಚೈತ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ನಮಿ ಸೋಣ.

ಜಯ ಮಂಗಳಂ ನಿತ್ಯ ಶುಭ ಮಂಗಳಂ

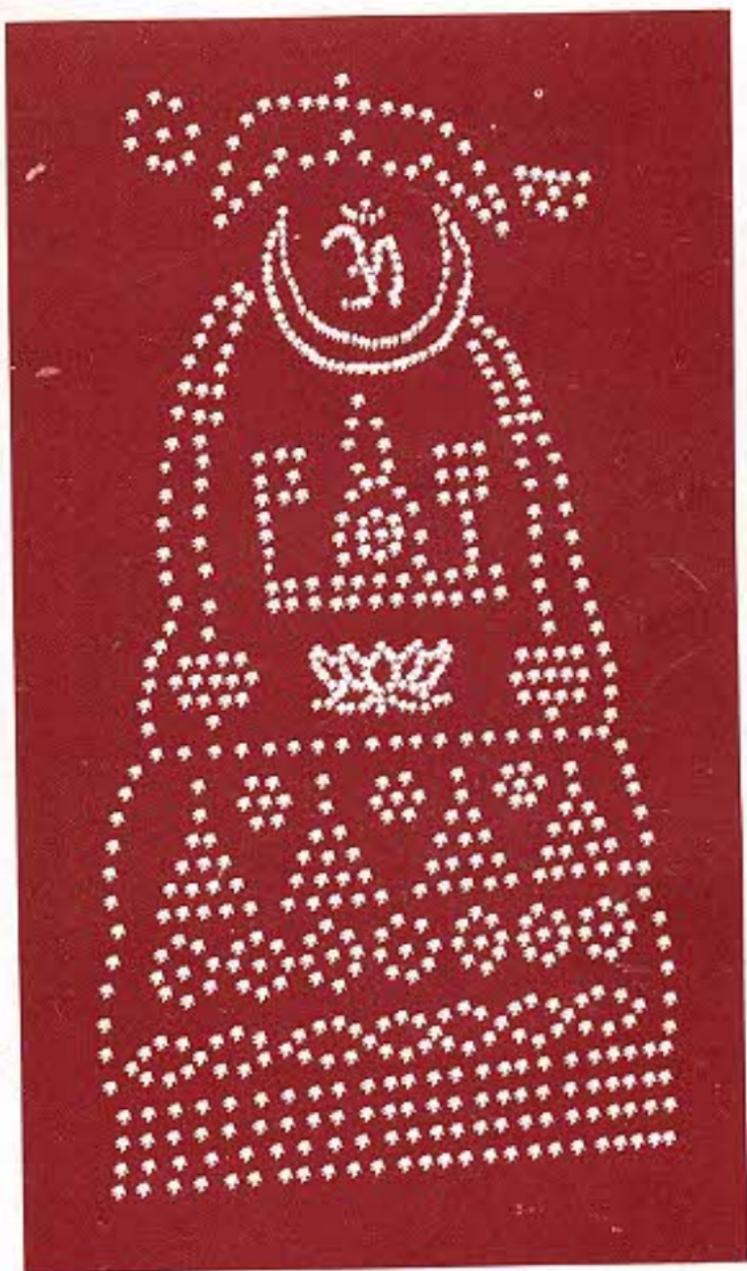
ಜಯ ನಂದೀಶ್ವರಾದ್ರಿ ಮಹಾ ಜಿನರಿಗೇ | ಮುದದಿ ಜಿನನಿಲಯವಂಜನ

ನಾಲ್ಕರೊಳು ನಾಲ್ಕು ದಧಿಮುಖಿಗಳೀರೆಂಟು ನಿಲಯಗಳಿಗೇ |

ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ರತಿಕರಕೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸದನ ದ್ವಾಪಂಚಾಶ

ನ್ನಿಲಯಗಳಿಗೇ ಜಯಮಂಗಳಂ ನಿತ್ಯ ಶುಭ ಮಂಗಳಂ

## ಮೇರುಪರ್ವತ



ಮಂದರಶೈಲಮಂ ದಿವಿಜನಾಯಕನೆಯರೆ ಭದ್ರಶಾಲದಿಂ  
ಸಂಧಿಸಿ ನಿಂದ ನಂದನದಿನೊಪ್ಪುವ ಸೌಮನಸಾಖ್ಯದಿಂ ಮನೋ  
ನಂದನಮಪ್ಪ ಪಾಂಡುಕದಿನಾ ಗಿರಿರಾಜವಿಲಾಸಮಲ್ಲಿಯಂ  
ತಂದುದು ಕಾಣ್ಕೆಯಂ ತನಗೆ ತರ್ಪವೊಲಂತದನಿಂದ್ರನೆಯ್ಯಿದಂ॥

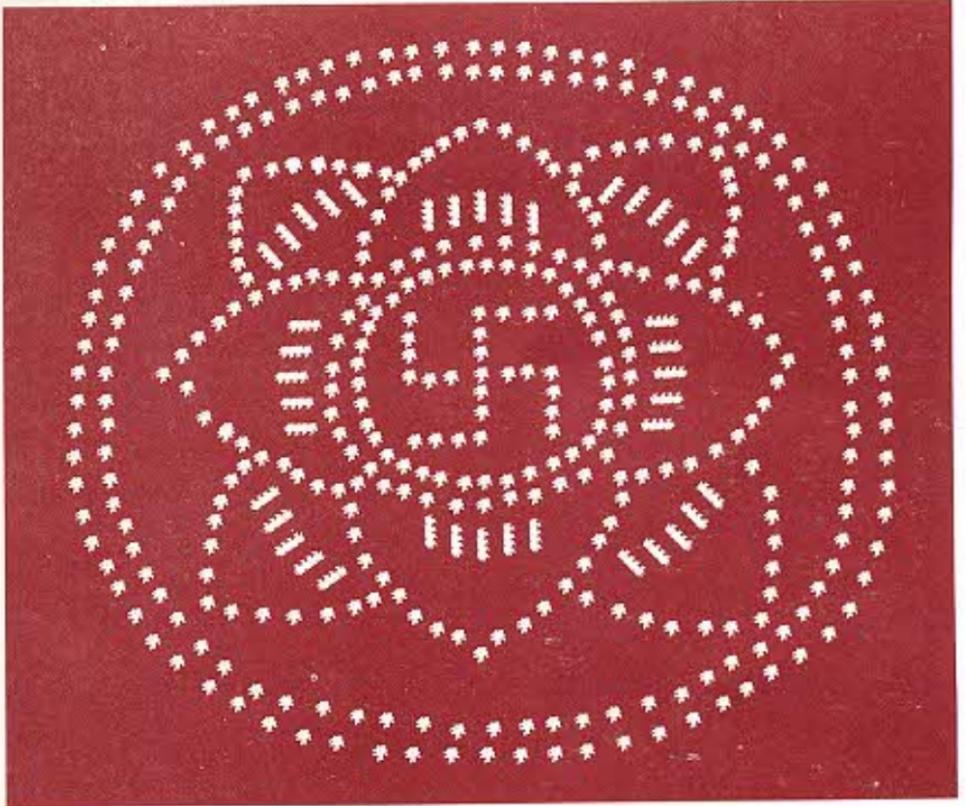
ಮೇರುಪರ್ವತವು ವಿದೇಹ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಡುವೆ ಇದೆ. ಸುಮೇರುಪರ್ವತ ವೆಂಬುದು ಇದರ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು. ಇದು ಭೂಮಿಯ ಒಳಗೆ ಒಂದುಸಾವಿರ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಭೂಭಾಗದಿಂದ ತೊಂಬತ್ತೊಂದು ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ. ಇದರ ಎತ್ತರ ಒಂದು ಲಕ್ಷಯೋಜನ. ಮೇರುವನ್ನು ಭದ್ರಶಾಲ, ನಂದನ, ಸೌಮನಸ ಮತ್ತು ಪಾಂಡುಕವನಗಳು ವ್ಯಾಪಿಸಿವೆ. ನಾಲ್ಕುವನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಿನಬಿಂಬಗಳಿದ್ದು ಲೋಕಪಾಲದೇವತೆಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಂಡುಕ ವನದ ಪಾಂಡುಕ ಶಿಲೆಯ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಜಿನಬಾಲಕನ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕ ಕಲ್ಯಾಣವು ನೆರವೇರುತ್ತದೆ. ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಿಂದ ಸುವರ್ಣಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀವನ್ನು ತುಂಬಿ ಜಿನನಾಗಲಿರುವ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ.

### ಅಕ್ಷತಾಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಮೇರುಪರ್ವತ

ಕೆಳಗೆ ನಾಲ್ಕುಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷತಾಪುಂಜಗಳ ಸಾಲುಗಳು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಕೆಳಗಿರುವ ಭೂಭಾಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಮೇಲಿರುವ ಪುಂಜಗಳು ಭದ್ರಶಾಲ, ನಂದನ, ಸೌಮನಸವನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದುಸಾಲಿನ ಪುಂಜವನ್ನು ಹಾಕಿ ಮೇಲಿನ ಪಾಂಡುಕವನದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಾಂಡುಕವನವು ವಿವಿಧ ಫಲಭರಿತ ವೃಕ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೂ ಸಮೃದ್ಧ ವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಸರೋವರಗಳಿಂದ ಕಮಲಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕಮಲಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಾಂಡುಕವನದ ಚೂಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಂಡುಕಶಿಲೆಯನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕಲಶ, ಕನ್ನಡಿ, ಧ್ವಜ ಮುಂತಾದ ಮಂಗಳ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟಂತೆ ಸಂಕೇತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರಾಕಾರವು ಪಾಂಡುಕ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಓಂಕಾರವು ಚರಮ ಶರೀರಧಾರಿಯಾದ ಜಿನಬಾಲಕನ ಸಂಕೇತ. ಆತನು ಮೂರು ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಪ್ರಭುವಾಗುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಛತ್ರಾಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಲೋಕವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇರು ಐದರೊಳೆಂಬತ್ತು ಗೃಹದೊಳಿಹ ಮಾರವಿಜಯ ಜಿನ ಕೃತಿಯ  
ಸಾರಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ ನುತಿಸುವವರ ಸಂಸಾರದ ಭ್ರಮಣೆಕೆಡುವುದು

## ಚತ್ತಾರಿ ಮಂಗಳಂ



ಚತುರ್ಗತಿ ಭ್ರಮಣದಿಂದತ್ತಿ  
ಲೂರ್ಧ್ವಗತಿಗಿಕ್ಕುವ ಚತುರ್ಮಂಗಳಂಗಳ್  
ಎಮಗೆ ಮಂಗಳ ಪಾಂಥೇಯಂಗಳ್ ||

ಮಂಗಳವೆಂದರೆ, ಪುಣ್ಯಕರವಾದದ್ದು ; ಪ್ರಶಸ್ತವಾದದ್ದು ; ಶುಭವಾದದ್ದು ; ಕಲ್ಯಾಣಕರವಾದದ್ದು ; ಭದ್ರವಾದದ್ದು, ಸೌಖ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು, ಶಿವಮಯವಾದದ್ದು - ಎಂದು ನಾನಾ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ.

ಮಂಗಳಾಯತೀತಿ ಮಂಗಳಂ, ನಮ್ಮ ದೋಷಗಳೆಂಬ ಕೊಳೆಯನ್ನು, ಕರ್ಮವೆಂಬ ಕೊಳೆಯನ್ನು, ಪಾಪವೆಂಬ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದು ಮಂಗಳ, ಸುಖವನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವುದು ಮಂಗಳ.

ಇಂತಹ ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುವುದೇ ಚತ್ತಾರಿ ಮಂಗಳ - ಮಂಗಳ ಸ್ವರೂಪಿಗಳಾದ ಅರಹಂತರು, ಸಿದ್ಧರು, ಸಾಧುಗಳು. ಅವರು ಬೋಧಿಸಿದ ಧರ್ಮ ಇವುಗಳ ಲೋಕೋತ್ತರತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶರಣುಹೋಗುವುದನ್ನು ಚತ್ತಾರಿ ಮಂಗಳವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಅರಹಂತ ಮಂಗಳಂ, ಸಿದ್ಧಮಂಗಳಂ, ಸಾಹೂ ಮಂಗಳಂ ಕೇವಲಿಪಣ್ಣತ್ತೋ ಧರ್ಮೋಮಂಗಳಂ.

ಅರಹಂತ ಲೋಗುತ್ತಮ, ಸಿದ್ಧ ಲೋಗುತ್ತಮ, ಸಾಹೂಲೋಗುತ್ತಮ, ಕೇವಲಿಪಣ್ಣತ್ತೋ ಧರ್ಮೋ ಲೋಗುತ್ತಮ.

ಅರಹಂತ ಶರಣಂ ಪವ್ವಜ್ಜಾಮಿ, ಸಿದ್ಧ ಶರಣಂ ಪವ್ವಜ್ಜಾಮಿ, ಸಾಹೂ ಶರಣಂ ಪವ್ವಜ್ಜಾಮಿ ಕೇವಲಿಪಣ್ಣತ್ತೋ ಧರ್ಮೋಶರಣಂ ಪವ್ವಜ್ಜಾಮಿ.

ಯಾವುದೇ ಶುಭಕಾರ್ಯದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವನ್ನು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ.

ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವು ಪೂರ್ಣವಾಗಲಿ ಎಂದು ಆದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನಗಳು ಬರದಿರಲಿ ಎಂದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾರ್ಯವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡು ತನ್ನ ಅಭೀಷ್ಟವಾದ ಫಲವನ್ನು ಹೊಂದಲಿ ಎಂದು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮಂಗಳವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಕೇವಲಿಗಳಾಗಿ, ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಅರಹಂತರೂ, ಸಿದ್ಧರೂ ಆತ್ಮಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯಲೆಳೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಧುಗಳೂ ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇವಲಿಗಳು ಬೋಧಿಸಿದ ಧರ್ಮವು ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಮಂಗಳಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗುವುದು ಚತ್ತಾರಿ ಮಂಗಳವಾಗಿದೆ.

**ಅಕ್ಷತಾ ಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಚತ್ತಾರಿ ಮಂಗಳ :**

ನಡುವೆ ಸ್ವಸ್ತಿಕವನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಸ್ವಸ್ಥಭಾವವನ್ನು ನೀಡುವ ಅರಹಂತ ಮಂಗಳ,

ಸಿದ್ಧಮಂಗಳ, ಸಾಹು ಮಂಗಳ ಕೇವಲಿ ಪಣ್ಣತ್ತೋಧಮೋಮಂಗಳ. ಎನ್ನುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ಮಂಗಳಗಳನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಎರಡುಸುತ್ತು ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವಂತೆ ೩೩ - ೩೩ ಪುಂಜಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ೯ಸಲ ೯ಸಲ ಚತ್ತಾರಿಮಂಗಳಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ನಾಲ್ಕು ಕಮಲಪತ್ರಗಳು- ಅರಹಂತರು, ಸಿದ್ಧರು, ಸಾಧುಗಳು ಮತ್ತು ಅರಹಂತರು ಬೋಧಿಸಿದ ಧರ್ಮದ ಲೋಕೋತ್ತಮತ್ವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ವಿದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಮಲ ಪತ್ರಗಳು, ಅರಹಂತರಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಿಗೆ ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಕೇವಲಿಗಳು ಬೋಧಿಸಿದ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗುವ ಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಕಮಲ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚತ್ತಾರಿ ಮಂಗಳಕ್ಕೆ ಶರಣು ಹೋಗೋಣ  
ಅಪೂರ್ಣತೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಚಿಮ್ಮೋಣ.

## ಗ್ರಂಥ ಋಣ

ಭರತೇಶ ವೈಭವ	ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣ
ಚತುರ್ವಿಂಶತೀರ್ಥಕರಾರಾಧನಾ	ಸಂಪಾದನೆ : ಪಂಡಿತರತ್ನ ಎ. ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್
ಪೂಜಾಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಃ	ಸಂಪಾದನೆ : ಪಂಡಿತರತ್ನ ಎ. ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್
ಜಿನಭಜನಸಾರ	ಸಂಪಾದನೆ : ಪಂಡಿತರತ್ನ ಎ. ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್
ರತ್ನಕರಂಡಕ ಶ್ರಾವಣಾಚಾರ	ಶ್ರೀ ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು
ಶಾಂತಿನಾಥ ಪುರಾಣ	ಪೊನ್ನ
ಶ್ರೀ ಪಂಚಪರಮೇಶ್ವರೀ ಬೃಹತ್ ಪೂಜಾಮಂಡಲ ವಿಧಾನಾದಿ ಸಂಗ್ರಹ	ಸಂಪಾದಕರು : ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸೇನ ಭಟ್ಟಾರಕ ಪಟ್ಟಾಚಾರ್ಯವರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು, ಸಿಂಹನಗದ್ದೆ
ಪ್ರತಿಷ್ಠಾತಿಲಕ	ಶ್ರೀಮನ್ನೇಮಿಚಂದ್ರ ದೇವ

## ಗ್ರಂಥ ಋಣ

ಭರತೇಶ ವೈಭವ	ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣ
ಚತುರ್ವಿಂಶತೀರ್ಥಕರಾರಾಧನಾ	ಸಂಪಾದನೆ : ಪಂಡಿತರತ್ನ ಎ. ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್
ಪೂಜಾಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಃ	ಸಂಪಾದನೆ : ಪಂಡಿತರತ್ನ ಎ. ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್
ಜನಭಜನಸಾರ	ಸಂಪಾದನೆ : ಪಂಡಿತರತ್ನ ಎ. ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್
ರತ್ನಕರಂಡಕ ಶ್ರಾವಣಾಚಾರ	ಶ್ರೀ ಮಿರ್ಚಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು
ಶಾಂತಿನಾಥ ಪುರಾಣ	ಪೊನ್ನ
ಶ್ರೀ ಪಂಚಪರಮೇಶ್ವರೀ ಬೃಹತ್ ಪೂಜಾಮಂಡಲ ವಿಧಾನಾದಿ ಸಂಗ್ರಹ	ಸಂಪಾದಕರು : ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೇನ ಭಟ್ಟಾರಕ ಪಟ್ಟಾಚಾರ್ಯವರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು, ಸಿಂಹನಗದ್ದೆ
ಪ್ರತಿಷ್ಠಾತಿಲಕ	ಶ್ರೀಮನ್ಮೇಮಿಚಂದ್ರ ದೇವ

## ಲೇಖಕಿಯ ಪರಿಚಯ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರತ್ನ, ಹಿಂದಿ ವಿಶಾರದ ಮತ್ತು ಬಿ.ಎಡ್. ಪದವೀಧರೆಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೌಸಲ್ಯಾ ಧರಣೇಂದ್ರ ಅವರು ಓರ್ವ ಸೃಜನಶೀಲ ಲೇಖಕಿ.

ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ದಿ|| ಎ.ಎಸ್. ಧರಣೇಂದ್ರಯ್ಯನವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ. ಇವರು ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಮ್ಮ ಪತಿಯ ಜೊತೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜೈನ ಮತ್ತು ಜೈನೇತರ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೇಡಿಯೋ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅದನ್ನು ಧಾರವಾಡದ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ರಾಜಮತೀ ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಟಕಗಳು' ಇದಕ್ಕೆ ಧಾರವಾಡದ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದ, ರತ್ನಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಬಹುಮಾನ ಸಂದಿದೆ. ಭರತೇಶ ವೈಭವದ ಸಂಗ್ರಹ ಗದ್ಯಾನುವಾದ - ಇವು ಅವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ, ಪ್ರಜಾಮತ, ಸುಧಾ, ಸನ್ಮತಿ, ಗುರುದೇವ, ವಿವೇಕಾಭ್ಯುದಯ ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಥೆ, ನಾಟಕ, ಕವನಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ಜೈನಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಇವರು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸೇವೆ ಅಪೂರ್ವ ವಾದುದು.

ಪ್ರಸ್ತುತ "ಜೈನಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷತಾ ಪುಂಜ" ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸರಳವಾದ ಪ್ರಚಲಿತ ಪುಂಜಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಪುಂಜ ರಚನೆಯ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಚನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಗಳು ಜೈನ ಧರ್ಮದ ತಿರುಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿವೆ.